

21. 22. Проблеми угрожености живе и неживе природе. Савремени приступи и могућности заштите угрожене флоре и фауне, екосистема и предеоних целина

Међународни дан биодиверзитета или биолошке разноврсности, који се обележава сваког 22. маја, разлог је да се сетимо и оних са којима већ хиљадама година делимо планету коју називамо домом.

„Свет је у последњих неколико деценија почео да губи врсте и станишта растућом и забрињавајућом брзином, у првом реду због људских активности“, наводи се у саопштењу Светског фонда за заштиту дивљих животиња (WWF).

Подаци Црвене листе угрожених врста указују да је више од 30 одсто процењених врста под претњом изумирања. Тај процес данас је 1.000 до 10.000 пута бржи него што би био у природним условима.

Текуница, алпска ровчица, ливадска волухарица, шарени твор, рис и медвед су само неке од најугроженијих врста сисара, наводе из Завода за заштиту природе Србије.

Једна од најугроженијих врста на овим подручјима је мрки медвед са Таре.

„Мрки медвед је заштићен у Србији и за сада на Тари постоји солидна популација, али уништавање станишта кроз урбанизацију националног парка представља опасност за његов опстанак“, каже за ББЦ Милена Драговић, портпаролка WWF у Србији.

И док мрки медвед има проблеме на земљи, ни птицама није лакше на небу.

Према категоризацији, критично су угрожене риђоврати гњурац, велика дропља, ражањ, ћурликовац, морски жалар, орао кликташ, крсташ и многе друге птице.

Друштво за заштиту и проучавање птица посебно издваја орла крсташа - птицу који многи препознају са грба Републике Србије.

„Поред чињенице да говоримо о врсти која представља национални симбол, успели смо да дозволимо да тренутно у Србији има само један гнездећи пар ове врсте“.

И док бројне организације скрећу пажњу на проблеме животињских врста, крупне промене нису забележене.

Листу навика које можете да промените, ситних измена које вам можда неће значити пуно и неће одузимати превише труда, али ће свакако помоћи животињама.

Како можеш помоћи угроженим животињама Србије!

СМАЊИТЕ ШОПИНГ

Можда би требало да поведемо рачуна о гардероби коју купујемо, нарочито о количини.

Модна индустрија постала је један од највећих загађивача.

„Троши се много више воде за производњу одеће, реке се загађују јер се фабрике неретко налазе у мање развијеним земљама, где се занемарују стандарди, попут неопходних филтера у фабрикама.“

ПАЖЉИВО СА ХРАНОМ

„Бази се чак трећина хране која се не искористи, тако да морамо да научимо да купујемо одрживије.“

Покушајте да храну коју купите и потрошите или да је барем адекватно складиштите, како не би постала само отпад.

КУПУЈТЕ ЛОКАЛНО

„Када се купује локално гајена храна, не само да се на тај начин подстиче локалац који од тога зарађује, већ је његова производња мања, самим тим одрживија и мање штети околини.“

УЖИВАЈТЕ НА ОДМОРУ ЗАЈЕДНО СА ЖИВОТИЊАМА

Дивље животиње припадају дивљини. Национални паркови су њихов дом и људи су тамо само гости.

Увек поштујте правила:

„Приликом посете заштићеним подручјима, људи су ти који долазе у дом дивљих врста, а не обрнуто”

„Не треба да посећују активности које им нуде било какво искоришћавање животиња - попут јахања, пливања са животињама или посматрање истих у кавезу.”

ПАЖЉИВО СА СУВЕНИРИМА, магнети су океј

„Туристи не треба да купују сувенире који на било који начин указују на потенцијално убијање животиња”.

САМО БУДИТЕ ФИНИ!

Током посете заштићених подручја немојте **да остављате смеће, правите непотребну буку** или се **приближавате зонама означеним као станишта** дивљих животиња.

Поштујте кућни ред и правилник станишта у ком се налазите.

Волите природу, самим тим је поштујте, и радите све у складу са њом.

Домаћи задатак:

1. Изабери неку угрожену врсту у Србији и напиши текст о њој или направи презентацију./водећи рачуна о станишту где она живи, % угрожености, начину угрожавања, бројности врсте, могућностима опстанка/.